

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie ze skargi L. S. o wznowienie postępowania
w sprawie z powództwa (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w W.
przeciwko L. S. i B. C.
o zapłatę
oraz w sprawie z powództwa wzajemnego L. S. i B. C.
przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w W.
o ochronę dóbr osobistych, zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu
Apelacyjnego w (...) z dnia 28 grudnia 2018 r., sygn. akt VI ACa (...),
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 24 czerwca 2020 r.,
zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 1 kwietnia 2019 r., sygn. akt VI ACa (...),

oddala zażalenie i przyznaje radcy prawnemu M. S. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 1.800,00 (tysiąc osiemset) zł, powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej L. S. w postępowaniu zażaleniowym z urzędu.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2019 r. odrzucił skargę L. S. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie z powództwa (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w W. przeciwko L. S. i B. C. o zapłatę oraz w sprawie z powództwa wzajemnego L. S. i B. C. przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w W. o ochronę dóbr osobistych, uznając, że nie została ona oparta na ustawowej podstawie (art. 410 § 1 k.p.c.).

W zażaleniu na to postanowienie L. S. wniósł o jego uchylenie. Zarzucił naruszenie art. 379 pkt 5 k.p.c. w związku z art. 117 § 5 k.p.c., art. 410 § 1 k.p.c. w związku z art. 401 pkt 2 k.p.c., art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c., art. 403 § 2 k.p.c., art. 410 § 2 k.p.c. w związku z art. 401 pkt 2 k.p.c., art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c. oraz art. 403 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowany jest pogląd - aprobowany przez skład orzekający - zgodnie z którym, jeżeli z samego uzasadnienia skargi o wznowienie postępowania w sposób niewątpliwy wynika, że wskazane w niej podstawy wznowienia w rzeczywistości nie występują, skarga podlega odrzuceniu (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 marca 2015 r., II CZ 93/14; z dnia 26 lutego 2015 r., III CZ 5/15; z dnia 18 lutego 2015 r., I CZ 3/15; z dnia 5 lutego 2015 r., V CZ 105/14 oraz z dnia 14 stycznia 2015 r., I CZ 106/14 - nie publ.).

Skarżący powołał się na podstawy wznowienia postępowania przewidziane w art. 401 pkt 2 k.p.c., 403 § 2 k.p.c., art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c., jednak argumentacja przedstawiona w skardze nie uzasadniała twierdzenia, że podstawy te istotnie wystąpiły.

Zgodnie z art. 401 pkt 2 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności, jeżeli strona nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli

wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania. Przesłanka ta zachodzi między innymi w sytuacji, w której za osobę fizyczną pozbawioną zdolności procesowej nie działał przedstawiciel ustawowy lub osoba działająca w tym charakterze nie miała w rzeczywistości do tego umocowania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2019 r., sygn. akt IV CZ 64/19, nie publ.). Sąd Apelacyjny trafnie uznał, że skarżący nie został pozbawiony możliwości obrony swoich praw poprzez nieustanowienie pełnomocnika z urzędu, gdyż udzielenie mu takiej pomocy nie było potrzebne; skarżący uczestniczył aktywnie w procesie, samodzielnie formułował wnioski dowodowe z należyтым ich uzasadnieniem, wносił pisma procesowe, terminowo uzupełniał braki formalne - jego działanie nie miało charakteru nieporadnego. Należy podkreślić, że Sądy obu instancji, miały wiedzę o niepełnosprawności skarżącego, stwierdzonej w dniu 11 października 2017 r., tj. rok przed rozpoznaniem wniesionej przez niego apelacji.

Nie wystąpiła również powołana przez skarżącego podstawa wznowienia przewidziana w art. 403 § 2 k.p.c. Należy przypomnieć, że podstawę tę mogą usprawiedliwiać jedynie okoliczności w poprzednim postępowaniu w ogóle nie ujawnione i wówczas nieujawnialne. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że ta podstawa skargi nie zachodzi, jeżeli w poprzednim postępowaniu istniała obiektywna możliwość powołania się na okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, a zaniechanie strony w tym przedmiocie było następstwem jej opieszałości, zaniedbań, zapomnienia bądź błędnej oceny potrzeby powołania (zob.m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 maja 1968 r., I CO 1/68, OSNCP 1969, Nr 2, poz. 36; z dnia 10 lutego 1999 r., II CKN 807/98; z dnia 17 stycznia 2001 r., IV CKN 151 5/00, nie publ.; z dnia 12 lutego 2004 r., V CZ 158/03, nie publ. i z dnia 4 marca 2005 r., III CZ 134/04, nie publ.). Nie jest zatem nowym dowodem w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. taki dowód, z którego strona mogła skorzystać przy dołożeniu należytej staranności (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2009 r., II CZ 16/09, nie publ.).

Sąd Apelacyjny prawidłowo uznał, że nic nie stało na przeszkodzie, aby wyrok, na który powołuje się skarżący tj. wyrok z dnia 11 października 2017 r., na podstawie którego został uznany za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym, przedłożył na etapie postępowania apelacyjnego. Skarżący nawet nie

wskazał z jakiego powodu wcześniej nie powołał się na to orzeczenie, ani też jakie znaczenie mogłoby ono mieć dla rozstrzygnięcia sprawy. Prawdłowo zatem Sąd Apelacyjny przyjął, że nie ma podstaw do uznania, iż pojawił się nowy środek dowodowy w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c.

W orzecznictwie wskazuje się, że podstawę wznowienia określoną w art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c. należy ściśle wiązać z treścią art. 270 § 1 k.k.; obejmuje ona tylko sytuację, w której podrobienie dokumentu polega na tym, że dokument zostaje sporządzony przez kogoś innego niż ten, kto widnieje jako jego wystawca, natomiast przerobienie dokumentu oznacza nadanie mu treści innej niż pierwotna przez osobę do tego uprawnioną (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 6 czerwca 1997 r., sygn. akt III CKN 85/97, OSNC 1997, Nr 11, poz. 182; z dnia 7 maja 2015 r., sygn. akt II CZ 24/15, nie publ.).

Odnosząc się do zarzutu skarżącego wskazującego na to, że wyrok został oparty na dokumentach przerobionych, gdyż dotyczył innych mieszkańców, a dokumenty miały zostać przerobione przez r.pr. M. G., należy zauważyć, iż nie został on w jakikolwiek sposób uprawdopodobniony; skarżący i w tym przypadku nie sprecyzował nawet, które dokładnie dokumenty miały zostać przerobione.

Wbrew zatem zarzutom skarżącego, Sąd Apelacyjny w sposób uprawniony stwierdził, że przytoczone w skardze podstawy wznowienia w rzeczywistości nie wystąpiły.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

jw